

Дворянова Тетяна Олександрівна,

викладач англійської мови

ВСП «Професійно-педагогічний фаховий коледж

Глухівського НПУ ім. О. Довженка»

ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ

Штучний інтелект може бути корисним інструментом для викладачів англійської мови, що сприятиме покращенню якості навчання й дозволить спростити деякі аспекти роботи. Ось кілька способів, як використовувати штучний інтелект для вивчення іноземної мови за професійним спрямуванням:

1. Автоматизована перевірка граматики і правильності вимови. Штучний інтелект може бути запрограмованим для автоматичної перевірки граматичних помилок і вимови студентів. Він може надати зворотний зв'язок і рекомендації щодо подальшого вдосконалення.

2. Індивідуальне навчання. Штучний інтелект може створити особливе навчальне середовище для кожного студента, адаптоване до його потреб і здібностей. Він пропонує індивідуальні завдання, вправи, тести й посібники, які допоможуть краще засвоїти матеріал.

3. Віртуальні уроки і тренажери. За допомогою штучного інтелекту можна створити віртуальних викладачів, які пропонуватимуть інтерактивні заняття з практикою мовлення, вправи на слухання й читання, а також тренажери для розвитку граматичних навичок.

4. Аналіз результатів й індивідуальні рекомендації. Штучний інтелект може аналізувати результати студентів і давати персоналізовані рекомендації щодо подальшого навчання або вивчення певної теми.

5. Миттєвий зворотний зв'язок і підтримка. Штучний інтелект може бути запрограмований для надання миттєвого зворотного зв'язку й підтримки, коли студенти стикаються з проблемами чи потребують пояснення.

Серед усіх ШІ-технологій аналітики Gartner виокремлюють найбільш ефективні пропозиції щодо впровадження ШІ в освітній процес з метою вивчення іноземної мови [2, с. 156–157]:

1. Додатковий інтелект – це засоби автоматизації, які сприяють підвищенню продуктивності розумової праці людини. Вони допомагають організувати «партнерство» між здобувачем освіти й ШІ, у якому першість надається людському фактору. За допомогою штучного інтелекту є можливість зменшити кількість помилок у процесі виконання завдань.

2. Чат-бот – віртуальний помічник, який задовольняє потреби користувачів у спілкуванні; автоматичне спілкування з використанням чат-ботів ведеться за допомогою тексту або голосового повідомлення.

3. Використання мультимедійних технологій навчання для проведення практик, вебсемінарів, дидактичних ігор, реалізації проєктів освітньої програми тощо.

4. Гейміфікація – ігрові елементи, що використовують для студентів з метою використання ігрових практик і механізмів у неігровому контексті для залучення користувачів до вирішення проблем.

Варто також звернути увагу на активне використання так званих *speaking robots*, що є досить активним і стає неймовірно популярним.

Як використати ШІ для вивчення англійської мови?

Штучний інтелект може пояснити і навести приклади граматичних правил, лексики, ідіом й інших мовних одиниць, з якими можуть виникнути запитання. Наприклад, якщо ви запитуєте про вживання Present Perfect, чат-бот може розкрити різні ситуації, коли такий час використовується, і підкріпити ці пояснення прикладами.

ШІ може допомогти вивчити нові слова і фрази, надаючи визначення, синоніми й контекстуальні приклади. З його допомогою можна також перефразувати вирази для більшої цікавості в розмові.

Вважаємо, що саме такі розмови із ШІ створюють мовне різноманіття й аналізують природну мову того, хто вивчає іноземну; сприяють персоналізації

онлайн-навчання; коригують матеріал залежно від помилок й успіхів того, хто навчається; будують адаптивне навчання з метою усунення прогалин у знаннях.

Можливість самостійного вивчення іноземної мови за допомогою ШІ, особливістю якого є здатність вирішувати слабо структуровані й погано формалізовані завдання, у комп'ютерних технологіях є цікавою як для викладача, так і для здобувача освіти. У того, хто навчається, розширюється набір педагогічних засобів, що демонструє велику ефективність, на відміну від традиційних методів навчання іноземної мови, освітній процес відбувається цікавіше і продуктивніше. Крім цього, ШІ дає змогу викладачеві оцінити прогрес здобувача освіти й швидко скорегувати курс його навчання за потреби. Більш того, ШІ дає змогу оцінити рівень знань майбутнього здобувача освіти ще на етапі його реєстрації на платформі й дібрати найбільш результативний формат його навчання саме на початковому етапі [1, с. 168].

Однак важливо пам'ятати, що штучний інтелект не може замінити роль викладача англійської мови, але він може використовуватися як корисний інструмент, що посилює освітній процес і забезпечує додаткову підтримку.

Використання штучного інтелекту на заняттях із вивчення іноземної мови за професійним спрямуванням дозволяє створити заняття більш наочними й цікавішими, підвищує інтенсивність освітнього процесу, сприяє миттєвому зворотному зв'язку, формує мотивацію до пізнавальної діяльності, активізує розумові здібності, залучає до роботи пасивних студентів, формує абстрактне й логічне мислення і сприяє індивідуалізації та інтенсифікації навчання через самостійну роботу із цифровими ресурсами.

Список використаної літератури

1. Вікторова Л.В., Кочарян А.Б., Мамчур К.В., Коротун О.О. Застосування штучного інтелекту та чат-ботів під час вивчення іноземної мови. *Інформаційно-комунікаційні технології в освіті*, 2021. Вип. 32. Т. 2. С. 166–173.
2. Кадемія М., Візнюк І., Поліщук А., Долинний С. Використання штучного інтелекту у вивченні іноземної мови здобувачами освіти. *Сучасні*

інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми, 2022. С. 153–163. URL: <http://surl.li/naavy> (дата звернення: 25.10.2023).

3. Погореленко А.К. Штучний інтелект: сутність, аналіз застосування, перспективи розвитку. *Науковий вісник херсонського державного університету*, 2018. № 32. С. 22–27.

4. Порохова О.Є. Сутність і проблематика штучного інтелекту. Одеса, 2019. 30 с.